

ŚWIĘTOKRZYSKA IZBA ROLNICZA

ul. Chopina 15/3 25-356 KIELCE

☎ (041) 341-10-68

fax (041) 344-18-73

www.sir-kielce.pl; biuro@sir-kielce.pl

ŚIR-K/081/10/16

Kielce, dn. 30.09.2016 r.

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Wpłynęło dnia..... 30.10.2016

MJS

Pan

Wiktor Szmulewicz

Prezes Zarządu

Krajowej Rady Izb Rolniczych

Zarząd Świętokrzyskiej Izby Rolniczej przekazuje wnioski zgłoszone podczas posiedzeń rad powiatowych:

1. Wprowadzić kontraktację z uwzględnieniem cen minimalnych dla płodów rolnych w celu zwiększenia opłacalności w rolnictwie (rolnik nie mając gdzie i za przyzwoitą cenę sprzedać swoich produktów rolnych jest pozbawiony zwrotu poniesionych kosztów, nie mówiąc o zysku).
2. Należy zwiększyć dopłaty z budżetu państwa do ubezpieczeń upraw rolnych (przy bardzo niskich cenach, jakie rolnik uzyskuje, nie stać go na płacenie tak wysokich składek).
3. Należy wystąpić do Ministra Rolnictwa z prośbą, by w jak największym stopniu zminimalizować koszty badania próbek gleby przeprowadzane przez Okręgowe Stacje Chemiczno-Rolnicze (owe próbki są niezbędne do zakwalifikowania gatunku wapna).
4. Należy wystąpić do Ministra Rolnictwa o dopłaty do wapnowania gleb (żeby cena wapna była minimalna i dostępna dla każdego zainteresowanego rolnika).
5. Odstąpić od limitów dotyczących odbioru owoców i warzyw (m.in. jabłek) przez ARR, aby tym samym stworzyć dostępność do programu dla każdego producenta rolnego. W chwili obecnej rolnicy mając dobrej jakości, smaczne owoce i warzywa nie mają możliwości ich sprzedaży.
6. Należy wprowadzić minimalny termin płatności (30 dni) za oddane do ARR owoce (w chwili obecnej termin jest zdecydowanie za długi, w praktyce wynosi ok. 1 roku).
7. Należy wystąpić do Ministra Rolnictwa o zwiększenie ilości urzędzeń monitorujących anomalia pogodowe, np. suszy, aby gminy mogły na swoim terenie decydować o ich wystąpieniu.
8. Zasadnym byłoby uznać „klęski żywiołowe”, np. suszę w trakcie ich wystąpienia. W chwili obecnej taka informacja ogłaszana przez IUNiG w Puławach jest zdecydowanie za późno.
9. Wystąpić do Ministra Rolnictwa z wnioskiem mającym na celu anulowanie kar za nadprodukcję mleka, które ponoszą rolnicy.
10. W dalszym ciągu należy dążyć do zrównania dopłat bezpośrednich dla polskich rolników, by byli jednakowo traktowani z rolnikami z UE.
11. Wystąpić z wnioskiem do Ministra Rolnictwa, by doszedł do porozumienia ze stroną Rosyjską w celu możliwości sprzedaży polskich produktów rolnych na rynku rosyjskim (wzajemne otwarcie rynków byłoby obopólną korzyścią).

Ponadto j poruszono kwestię produkcji ekologicznej w gospodarstwach rolnych. Poniżej wnioski dot. ekologii:

1. Unifikacja środków ochrony roślin oraz nawozów (w tym wapnowania), co spowoduje, że w całej UE, w rolnictwie ekologicznym będą dopuszczone jednakowe środki.
2. Odpłatność za kontrole (propozycja przywrócenia dofinansowania kosztów kontroli tak, jak to miało miejsce w PROW 2007-2013 – sprawa szczególnie dotyczy małych gospodarstw i ostatnich roczników z PROW 2007-2013).
3. Tworzenie możliwości sprzedaży bezpośredniej i odpowiednich kanałów dystrybucji.
4. Stworzyć rolnikom będącym w pakiecie ekologicznym możliwość brania dofinansowania do nowo założonego sadu.
5. Przeprowadzić prace nad wyhodowaniem nowych odmian roślin (w tym sadowniczych) odpornych na szkodniki i choroby oraz umożliwić dofinansowanie rolnikom, którzy będą chcieli wprowadzić te (zapewne droższe w produkcji) rośliny -"nowinki naukowe" do swoich gospodarstw.
6. Ponownie zweryfikować kwalifikację i zasadność podziału roślin na paszowe i pozostałe.
7. Zmniejszyć ilość DJP na 1ha roślin paszowych.

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych

Niemiecka Firma Deher rozpoczyna budowę zakładu produkcji soków NFC w gminie Koprzywnica województwo świętokrzyskie. W zakładzie tym będzie przerabiane na sok ok. 100 tys. ton jabłek. W Polsce w tym sektorze przetwórczym zdecydowanie dominuje kapitał niemiecki. Firma Deher nie planuje zawierania umów kontraktacyjnych z dostawcami, ma zamiar kupować za pośrednictwem punktów skupu. Jednocześnie przedstawiciele obecnego Rządu zapowiadają konieczność repolonizacji i przywrócenia właściwych proporcji w strukturze właścicielskiej w przetwórstwie i handlu, większą rolę ma odgrywać Państwo. Dotychczas produkcja soków NFC była prowadzona przez mniejsze firmy z kapitałem polskim i tworzone przez grupy producentów oraz przez indywidualne gospodarstwa. W PROW na lata 2014-2020 przewidziano dofinansowanie dla inicjatyw rozwoju przetwórstwa przez grupy producentów i przez indywidualnych rolników. Biorąc powyższe pod uwagę dalsze wzmocnienie monopolu zakładów z kapitałem zewnętrznym stoi w sprzeczności wobec inicjatyw zmierzających do zmiany proporcji własnościowych istniejących w sektorze przetwórczym. Poniżej przedstawiamy strukturę właścicielską największych zakładów przetwórczych w województwie świętokrzyskim:

Zakłady przetwórcze owoców i warzyw w regionie świętokrzyskim

LOKALIZACJA	NAZWA	KAPITAŁ
Kleczanów	Agrana	Austria
Łonów	Polkon	Dinter-Niemcy
Samborzec	Sambor	Słowacja, Ukraina
Dwikozy	TB Fruit	Ukraina
Annopol	TB Fruit	Ukraina
Dwikozy	ZPOW	Polska
Pińczów	Gomar	Polska
Koprzywnica	Deher (w budowie)	Niemcy

Proszę o zainteresowanie tym problemem odpowiednich czynników rządowych.

Ryszard Ciżła

P. K. Kuzniur

M

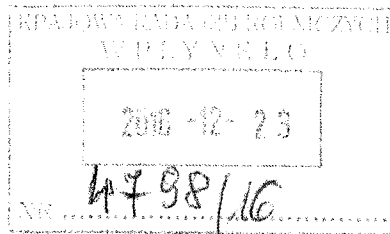

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Krzysztof Jurgiel

Znak sprawy: GP.GP.076.10.2016

Warszawa, dnia grudnia 2016 r.

Pan

Wiktor Szmulewicz

Prezes Krajowej Rady

Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie,

W związku z pismem z dnia 14 listopada 2016 r., znak KRIR/KK/1401/16, w sprawie wniosków z posiedzeń rad powiatowych Świętokrzyskiej Izby Rolniczej, pragnę przekazać poniżej stosowne wyjaśnienia.

Odnosząc się do postulatu dotyczącego zwiększenia dopłat z budżetu państwa do ubezpieczeń upraw rolnych pragnę poinformować, że zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. *o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich* (Dz. U. z 2016 r. poz. 792) z budżetu państwa stosowane są dopłaty do składek producentów rolnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia od wystąpienia następujących zdarzeń losowych:

- dla produkcji roślinnej (tj. upraw - zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych) od: huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny, suszy, ujemnych skutków przzimowania lub przymrozków wiosennych,
- dla produkcji zwierzęcej (tj. bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń) od: huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny, uboju z konieczności.

W myśl ww. ustawy dopłaty wynoszą do 65% składki z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych oraz do 65% składki z tytułu ubezpieczenia zwierząt gospodarskich.

Poziom dopłat z budżetu państwa do składek ubezpieczeń należnych od producentów rolnych z tytułu zawarcia umowy ubezpieczenia upraw rolnych lub zwierząt gospodarskich na 2016 r. został określony przez Radę Ministrów w rozporządzeniu z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2016 r. (Dz. U. poz. 2024), w wysokości: 65% składki do 1 ha upraw rolnych i 65% składki do 1 szt. zwierzęcia gospodarskiego. Natomiast na rok 2017 został określony przez Radę Ministrów w rozporządzeniu z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2017 r. (Dz. U. poz. 1937), w wysokości: 65% składki do 1 ha upraw rolnych i 65% składki do 1 szt. zwierzęcia gospodarskiego.

Zgodnie z wytycznymi Unii Europejskiej w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014–2020 intensywność pomocy nie może przekroczyć 65% kosztów składek ubezpieczeniowych (Dz. Urz. UE C 204 z 01.07.2014).

Jak wynika z powyższego, wysokość dopłat do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich określona została na maksymalnym możliwym poziomie.

W zakresie możliwości zmniejszenia kosztów prowadzonych przez Okręgowe Stacje Chemiczno-Rolnicze badań próbek gleby uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. *o nawozach i nawożeniu* (Dz. U. z 2015 r. poz. 625 z późn. zm.) okręgowe stacje chemiczno-rolnicze wykonując zadania, o których mowa w ust. 1, pobierają opłaty za:

- 1) analizy fizyczne, fizykochemiczne i chemiczne:
 - a) gleb mineralnych i organicznych,
 - b) ziem i gleb ogrodniczych, podłoży ogrodniczych, pożywek i wody,
 - c) materiału roślinnego i pasz,
 - d) ścieków i osadów ściekowych,
 - e) nawozów naturalnych, organicznych, organiczno-mineralnych i mineralnych,
 - f) środków wspomagających uprawę roślin;
- 2) badania gleb na potrzeby doradztwa nawozowego;
- 3) badania materiału roślinnego na potrzeby doradztwa rolniczego;
- 4) prace terenowo-kartograficzne;
- 5) opracowanie wyników przeprowadzonych analiz i badań;
- 6) działalność szkoleniową i informacyjną.

Okręgowe stacje chemiczno-rolnicze nie pobierają opłat za powyższe zadania, jeśli wykonują te zadania na potrzeby organów administracji rządowej.

Wysokość opłat za zadania wykonywane przez okręgowe stacje chemiczno-rolnicze została określona w wydanym, na podstawie art 28 ust 5 ww. ustawy *o nawozach i nawożeniu*, rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 stycznia 2008 r. *w sprawie wysokości i sposobu uiszczania opłat za zadania wykonywane przez okręgowe stacje chemiczno-rolnicze* (Dz. U. Nr 29, poz. 174 z późn. zm.). Określając wysokości opłat brano pod uwagę koszty ponoszone przez okręgowe stacje chemiczno-rolnicze przy wykonywaniu danej czynności oraz czas niezbędny do jej wykonania.

Ponadto, pragnę poinformować, że w 2010 r. została skierowana do Komisji Europejskiej skarga w sprawie domniemanej pomocy państwa na rzecz Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej, a pośrednio na rzecz rolników korzystających z usług okręgowych stacji chemiczno-rolniczych. Zarzucono wówczas, że opłaty, które pobierają stacje chemiczno-rolnicze nie odzwierciedlają faktycznie ponoszonych przez stacje kosztów i są zaniżane. Ostatecznie postępowanie wyjaśniające przed Komisją Europejską zakończyło się w 2014 r. urealnieniem/podwyższeniem wysokości opłat pobieranych przez stacje chemiczno-rolnicze za wykonywane zadania, o których mowa w art. 28 ust. 2 ustawy *o nawozach i nawożeniu* poprzez znowelizowanie ww. rozporządzenia. Należy w tym miejscu wspomnieć, że wysokości opłat wzrosła o około 13% w stosunku do poprzednio obowiązujących, które nie były zmieniane od roku 2008.

Przykładowo opłata, którą ponosi producent rolny za badanie próbki gleby użytku rolnego na oznaczenie pH oraz zawartości fosforu, potasu, magnezu wynosi 10,67 złotych + VAT - zgodnie z poz. 271 złącznika do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 stycznia 2008 r. *w sprawie wysokości i sposobu uiszczania opłat za zadania wykonywane przez okręgowe stacje chemiczno-rolnicze* (Dz. U. Nr 29, poz. 174 z późn. zm.).

Jednocześnie należy podkreślić, że opłaty za analizy nawozów wapniowych niezbędne do zakwalifikowania ich do typów wapna nawozowego, o których mowa w załączniku nr 6 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 8 września 2010 r. *w sprawie sposobu pakowania nawozów mineralnych, umieszczania informacji o składnikach nawozowych na tych opakowaniach, sposobu badania nawozów mineralnych oraz typów wapna nawozowego* (Dz. U. Nr 183, poz. 1229), ponoszą producenci nawozów wapniowych. Należy również zauważyć, że zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2

ustawy o nawozach i nawożeniu, nawozy wapniowe odpowiadające typom wapna określonym w ww. w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, mogą być wprowadzane do obrotu bez konieczności uzyskania pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa, czyli bez dodatkowych kosztów z tym związanych.

Pragnę poinformować, iż zgodnie z przepisami Unii Europejskiej nie jest możliwe wspieranie z budżetu państwa wapnowania gleb. Wsparcie tego działania obecnie możliwe jest jedynie w formule pomocy *de minimis*.

W 2012 r. w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi zainicjowano prace nad opracowaniem Programu wsparcia wapnowania gleb, jako programu pomocowego. Zgodnie z przyjętymi wówczas założeniami Program przewidywał udzielanie pomocy w ramach zasady *de minimis*. Jednakże trudności związane z zabezpieczeniem budżetowych środków finansowych na realizację ww. programu, spowodowały, że wstrzymano nad nim prace w kolejnych latach. Ponadto, zatwierdzony na 2017 plan budżetu również nie przewiduje wydatkowania środków finansowych na ten cel.

W tej sytuacji zdecydowano o podjęciu działań (administracyjnych, promocyjnych) na rzecz zapewnienia podniesienia poziomu wapnowania gleb w Polsce. W ramach tego planuje się m.in. od 2017 roku prowadzenie wzmocnionych działań mających na celu racjonalizację stosowania nawozów, w tym propagowania badania zasobności gleb oraz ich odczynu poprzez działania promocyjne i upowszechnieniowe, np. wydanie ulotki informacyjno-promocyjnej dotyczącej agrochemicznej obsługi rolnictwa, organizacje szkoleń przez KSChR/OSChR, IUNG-PIB, Ośrodki Doradztwa Rolniczego. Szkolenia i upowszechnianie wiedzy w tym zakresie częściowo będzie wykonywane w ramach programu wieloletniego „Wspieranie działań w zakresie ochrony i racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej w Polsce oraz kształtowania jakości surowców roślinnych na lata 2016-2020” realizowanego przez IUNG-PIB w Puławach.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wielokrotnie występowało do resortu środowiska z prośbą o propagowanie i wspieranie inicjatyw prowadzących do uruchamiania programów finansowania zabiegu wapnowania gleb tak, aby koszty wapnowania były ponoszone nie tylko przez jej użytkowników tj. rolników, ale również przez instytucje dysponujące środkami finansowymi na poprawę stanu środowiska np. przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska gospodarki wodnej. Dotychczas Minister Środowiska nie wspierał uruchamiania finansowania programów wapnowania gleb. Aktualnie jedynie w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach od 2012 r. działa program regeneracyjnego wapnowania gleb.

Odnosząc się do kwestii odstąpienia od limitów ilości owoców i warzyw, które mogą być przedmiotem operacji skutkujących ograniczeniem podaży tych produktów, kwalifikujących się do wsparcia w związku z kontynuacją rosyjskiego embarga, uprzejmie informuję, że limity te nie mogą zostać uchylone ani zwiększone przez polskie władze na mocy przepisów krajowych. Instrument wsparcia, o którym mowa został ustanowiony regulacjami unijnymi, a konkretnie rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 2016/921 z dnia 10 czerwca 2016 r. *ustanawiającym dalsze tymczasowe nadzwyczajne środki wsparcia producentów niektórych owoców i warzyw* (Dz. Urz. L 154 z 11.6.2016, s. 3). Jednym z elementów przedmiotowej regulacji są limity ilości poszczególnych owoców i warzyw, które mogą zostać wycofane z rynku w przypadku poszczególnych państw członkowskich. Zgodnie z założeniami, jakimi kierowała się Komisja Europejska przy opracowaniu projektu ww. rozporządzenia, dzięki przeprowadzeniu operacji wycofania z rynku owoców i warzyw, za które udzielana będzie pomoc w ramach mechanizmu, ograniczona zostanie podaż tych produktów na rynku unijnym, a w rezultacie możliwe będzie ustabilizowanie cen oferowanych za nie producentom. W ramach omawianego mechanizmu, polskim producentom owoców i warzyw

łącznie będzie mogła zostać udzielona pomoc za wycofanie: 90 400 ton jabłek i gruszek, 10 900 ton pomidorów, marchwi, papryki słodkiej oraz ogórków i korniszonów, 500 ton śliwek i winogron stołowych, 600 ton brzoskwiń. Należy zwrócić uwagę, że wdrożone przepisy przewidują udzielanie pomocy finansowej za przeprowadzenie operacji wycofania z rynku wybranych owoców i warzyw w terminie do 30 czerwca 2017 r. Wycofane z rynku produkty mogą być przeznaczane do bezpłatnej dystrybucji lub na inne cele np. na paszę dla zwierząt oraz do produkcji biogazu w celach energetycznych. Wycofywane z rynku owoce i warzywa, bez względu na przeznaczenie, muszą spełniać wymagania jakości handlowej.

Jednocześnie informuję, że uznając powyższe ilości owoców i warzyw, które w przypadku Polski mogą zostać objęte operacjami wycofania z rynku za niewystarczające dla ustabilizowania sytuacji na krajowym rynku jabłek, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wielokrotnie na różnych forach zwracało się do Komisji Europejskiej z wnioskiem o zwiększenie ww. ilości do pułapu, który miał zastosowanie w odniesieniu do sezonu 2015/2016.

Ustosunkowując się do wniosku dotyczącego skrócenia okresu, po którym upływa termin dokonania płatności udzielanej za przeprowadzenie operacji kwalifikującej się do wsparcia w ramach omawianego mechanizmu, informujemy, że przepisy § 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września 2016 r. w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z ustanowieniem dalszych tymczasowych nadzwyczajnych środków wsparcia dla producentów niektórych owoców i warzyw w związku z kontynuacją zakazu ich przywozu z Unii Europejskiej do Federacji Rosyjskiej (Dz. U. poz. 1523), które wdrażają do krajowego porządku prawnego uregulowania wynikające z rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 2016/921, przewidują, że obliczenie równowartości kwoty wsparcia w złotych następuje zgodnie z zasadami określonymi w art. 36 lit. c rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 907/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. Urz. UE L 255 z 28.08.2014, str. 18, z późn. zm). Oznacza to, że wartość pomocy określana w złotych będzie kalkulowana według kursu złotego do euro, notowanego w ostatnim dniu miesiąca, w którym przeprowadzona została operacja kwalifikująca się do wsparcia. W rezultacie wnioskodawcy będą mogli składać wnioski bezpośrednio po zakończeniu miesiąca, w którym przeprowadzona została operacja wycofania z rynku, a nie po zakończeniu okresu, w którym mogą być przeprowadzane wszystkie tego typu operacje (30 czerwca 2017 r.). W związku z zastosowaniem innego niż w przypadku uprzednio uruchamianych mechanizmów kursu złotego do euro, Agencja Rynku Rolnego będzie mogła dokonywać wypłat pomocy znacznie wcześniej niż miało to miejsce uprzednio.

Zgodnie z definicją określoną w ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2016 r. poz. 792), suszę oznaczają szkody spowodowane wystąpieniem, w dowolnym sześciodekadowym okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września, spadku klimatycznego bilansu wodnego poniżej wartości określonej dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi ogłasza w drodze obwieszczenia w dzienniku urzędowym oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w terminie 10 dni po zakończeniu sześciodekadowego okresu wskaźniki klimatycznego bilansu wodnego dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb. Zatem informacja o obszarach zagrożonych suszą dostępna jest w ww. terminie.

Jednocześnie informuję, że jednym z celów opracowania monitoringu suszy rolniczej było stworzenie szybko działającego systemu, umożliwiającego szeroką ocenę zagrożenia suszą

głównych upraw polowych dla każdej gminy Polski z uwzględnieniem stanu zróżnicowania warunków glebowych. Upowszechnianie wyników analiz prowadzonych w ramach systemu monitoringu suszy rolniczej jest realizowane poprzez serwis internetowy, dostępny pod adresem: <http://www.susza.iung.pulawy.pl/>.

System Monitoringu Suszy Rolniczej oparty jest na sześciodekadowych danych. Taki okres został wyznaczony z dwóch powodów. Po pierwsze: w przypadku jednostkowego opadu różnica sumy opadu pomiędzy bliskimi miejscowościami może się różnić. Natomiast przy agregacji sumy opadu dla dłuższego okresu, jak to jest w systemie monitoringu suszy rolniczej (pod uwagę brany jest okres sześciodekadowy tj. aż 61 ewentualnie 62 dni), różnice te są mniej istotne i uprawniają do zastosowania procedury interpolacyjnej. Zastosowane komputerowe metody interpolacyjne uwzględniają również wpływ odległości stacji na wyinterpolowaną wartość. Po drugie: okres sześciu dekad do określenia suszy rolniczej został wybrany również ze względu na najlepszą ocenę deficytu wody na plonowanie roślin. Ten okres czasowy najlepiej charakteryzuje obniżenie plonów względem wartości średnich wieloletnich.

Ważną rolę w systemie odgrywa też właściwy dobór odmiany dostosowany do stanowiska i regionu. Pragnę zwrócić uwagę, że w analizach zagrożenia suszą nie uwzględnia się czynników agronomicznych, które istotnie różnicują straty w plonach w poszczególnych gospodarstwach. Inne elementy pogodowe np. przymrozki, złe przezimowanie roślin są czynnikami znacząco wpływającymi na wielkość plonu lecz również nie są brane pod uwagę. Bardzo ważnym elementem w uprawie roślin, przeciwdziałającym w zmniejszeniu strat jest zwłaszcza stosowanie odpowiedniej agrotechniki jak: dostosowanie upraw do okresu wegetacyjnego (przyspieszenie daty siewu wiosennego w przypadku zbóż jarych, termin opóźniony w przypadku braku wody powoduje znaczne straty w plonie). Również ważny jest dobór gatunków i odmian, bardziej tolerancyjnych na suszę, efektywniej wykorzystujących wodę czy zbięgi przeciwerozyjne z orką w poprzek stoków. Informuję, że wszystkie ww. czynniki plonotwórcze w określeniu strat plonów przez suszę są pomijane, choć znacząco wpływają na wielkość plonu. W systemie monitoringu suszy rolniczej brane są pod uwagę tylko i wyłącznie czynniki związane z niedoborem wody i ich wpływ na wielkość plonu.

Zasady rozliczenia wykorzystania kwot mlecznych i obowiązek wniesienia opłaty przez producentów mleka w przypadku przekroczenia posiadanych przez nich kwot mlecznych określone są bezpośrednio w przepisach Unii Europejskiej, a państwa członkowskie zobowiązane są stosować te zasady bezpośrednio i w całości. Oznacza to, że Minister Rolnictwa nie posiada uprawnień do podejmowania na szczeblu krajowym indywidualnych decyzji wprowadzających odstępstwa od wytycznych UE w zakresie systemu kwot, polegających np. na zwolnieniu producentów z obowiązku zapłacenia opłaty z tytułu przekroczenia kwoty mlecznej.

Jednakże mając na uwadze wyraźny spadek opłacalności produkcji mleka, który miał miejsce w ostatnich trzech latach i w konsekwencji zachwianie płynności finansowej wielu specjalistycznych gospodarstw mleczarskich, widząc konieczność pomocy producentom mleka, którzy nie będą w stanie uiścić należnych opłat, zaproponowałem program pomocy polegający na umorzeniu w całości albo w części opłat za przekroczenie kwot mlecznych w roku kwotowym 2014/2015, których spłata zagraża ważnym interesom dłużnika. Po przyjęciu programu przez Radę Ministrów, w drugiej połowie maja br. program został przekazany do Komisji Europejskiej w celu uzyskania zgody na jego realizację w Polsce.

Ponadto, mając na uwadze trudną sytuację rolników, w tym producentów mleka, w 2016 r. opracowano dodatkową formę pomocy finansowej dla gospodarstw, które w związku z zachwianiem sytuacji na rynku i spadkiem opłacalności utraciły płynność finansową. W ramach tej formy wsparcia producentów rolnych w 2016 i 2017 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udziela

pomocy finansowej producentom, których przychody są niewystarczające na sfinansowanie zobowiązań cywilnoprawnych w okresie od dnia 7 sierpnia 2014 r. do dnia 30 kwietnia 2016 r. Pomoc ta polega na stosowaniu przez okres nie dłuższy niż 8 lat dopłat do oprocentowania kredytów bankowych na sfinansowanie zobowiązań cywilnoprawnych, z wyłączeniem zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz budżetu środków europejskich. Kwoty kredytów bankowych objęte pomocą nie mogą przekroczyć kwoty zobowiązań cywilnoprawnych i wynosić więcej niż 5 mln zł na gospodarstwo.

Ponadto, do 15 października 2016 r. m.in. producenci mleka mogli ubiegać się o udzielenie pożyczki na sfinansowanie niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym, powstałych od dnia 7 sierpnia 2014 r. do dnia 30 kwietnia 2016 r. Nieoprocentowane pożyczki są udzielane na okres nie dłuższy niż 10 lat na sfinansowanie nieuregulowanych należności, z wyłączeniem zobowiązań cywilnoprawnych na rzecz budżetu środków europejskich. Pożyczka jest wypłacana w dwóch ratach, przy czym w 2016 r. - pierwsza rata w wysokości do 50% kwoty pożyczki i nie później niż w 2017 r. - druga rata po udokumentowaniu spłaty nieuregulowanych należności w wysokości środków wypłaconych w ramach pierwszej raty pożyczki.

Z poważaniem,

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Krzysztof Jurgiel